

NOBELPARKEN

FÖRDJUPAD PROGRAMHANDLING
PÅGÅENDE ARBETSBOK 2022-01-26

ANALYS/PROGRAM

BEGRÄNSNING
Linje markerar förslag på avgränsning

UTBREDDNING OMRÅDEN
Linje markerar utbredning av områdestyper

RUMSLIGHETER
Markerar upplevd rumslighet inom de olika områdena

GÅNGVÄG
Anlagd gångväg

STIGAR
Upptrampade stigar som visar rörelsemönster i parken

ENTRÉ
Upplevda entréer i parkrummet.

SKULPTURER/LEK
Förslag på placering av skulpturer/lek/konst/grillplatser m.m. Djurskulpturer med anknytning till Djurgården.

FÖRSLAG BÄNKAR
Förslag på lämplig plats för kompletterande sittplatser, bänkar, soffor

UTBLICKAR
Goda utblickar

① **BEFINTLIG LEKYTA**
Sandlåda inramad av mur. Sliten sarg, skulle behöva rustas. 2 bänkar, slitna och låga. Bör bytas/rustas. Slänt i bakkant som övergår till berg. Ev plats för bänkar ovanför i slänt. Fin utblick mot vatten. Fin plats i slänt för skulptur, naturlek. Upplevs som entré till parken - bra läge för entrémotiv/portik.

② **PLATÅ**
Platå med bef. sittbänk. Plats som upplevs lugn och avskärmd, utblickar mot vatten samt lekplats. Nära gångväg. Sly avgränsar mot slänten ner mot vattnet men ger små glimtar av sjöutsikt. Bänk väldigt sliten men bra placering. Gatsten gjuten i betong på gångväg ner mot lekplats med eroderade sidor. Även mindre stig ner genom sly som leder till GC-bana vid vatten.

③ **BOKSKOG**
Till viss del i slänt. Stora bokträd. Tak av trädkronor. Utblick ner mot vatten. Bef. bänk vid Amerikanska residenset, sliten. Placering - flytta bak något. Behöver rustas upp. Träden och sly nedanför ramar in och skapar rumslighet. Små stigar leder ner mot vattnet.

④ **BERGKNALLE**
Berg, fin utblick mot träden i söder. Brant slänt. Avskild plats med mycket berg i dagen och vattensamling i bergsskrevan

⑤ **DALGÅNG**
Med höjdrygg längs med båda sidor. Avskärmat från det stora öppna ytan/gläntan. Sträcker sig från norr till syd. Sliten bänk i söder, behöver rustas. Sammankopplat med gångväg vid slänt.

⑥ **GLÄNTA**
Stor, öppen yta, berg i dagen blandat med gräsytor. Stort rum med långa avstånd till avgränsning. Bra utblickar. Bra lektyta/samlingsplats och fint läge för grill och sittplatser.

⑦ **LEK I SKOGSBRYNET**
Flera olika rumsligheter norr om gångväg. Träd som ramar in och skapar spännande rum i bakkant. Stort klivet stenblock som lekfull detalj. Både träd och slänt ramar in och avgränsar rummen. Olika täthet bland träd skapar en variation av öppet och slutet. Relativt plana ytor med inslag av berg i dagen och större stenblock. Öppet mot väster och den stora gräsytan. Bra lektytor. Befintlig bänk vid gångväg framför buskage, sliten och bör rustas.

⑧ **PLATÅ**
Öster om trappa finns en platå med bergskant ner mot Strandvägen. Plats för skulptur som syns från trappan.

⑨ **TRAPPA**
Trappa och handledare i ok skick. Handledare behöver målas om. Viss erosion på sida av trappa vid lägre del mycket jord vid sida högre upp. Ev. fylla gångväg ovan och nedanför trappa. Upplevs som entré till park - bra läge för entrémotiv. Plats för skulptur samt ev. kompl. med bänk nedanför trappa.

⑩ **STRÅK**
Stråk längs med park med bergslänt i söder och stora träd mot Nobelgatan och Strandvägen. Bef. bänk i ok skick, ev målas om. Genväg mellan Nobelgatan och Strandvägen. Anslutande stigar till bergstoppen.

⑪ **ÖPPEN GRÄSYTA**
Stor öppen grönyta med sly och skog i norr och gångväg och vatten mot söder. Träd och berg i dagen. Utblickar mot vattnet. Plats för lekskulpturer. Befintlig trästubbe framför Amerikanske residenset. Ev. belysa befintlig stubbe.

INSPIRATION

LOKALT HANTVERK I TRÄ

Nobelparkens kuperade landskap är täckt av närmare 30 olika träarter, varav flera är av stor betydelse för den biologiska mångfalden i området. Att arbeta med trä känns därför extra viktigt för att skapa ett uttryck som talar till den befintliga miljön. Om möjlighet finns är det också en stor fördel att kunna arbeta med befintliga träd, exempelvis i samband med en fällning.

Skulpturer och andra objekt kan bidra till att stärka parkens identitet och uppskattas av både unga och gamla. Genom att arbeta på plats kan skulpturer, bänkar, kojor m.m. anpassas efter behov och på så sätt bli en mer naturlig del av parken. Exempel på möjliga tillägg som kan byggas på plats är lekskulpturer, sittplatser, hinderbanor, spänger, entrémotiv, kojor, holkar, grillplatser m.m.

Förslag på lokal lekskulptursskapare är Ravenwood. Ravenwood är en del av Jacksons Trädvård som har avtal med Stockholms stad och är specialister på träd- och naturvård.

Urkarvad stock blir en skön sittplats, Ravenwood

Vilande räv i stock, Ravenwood

Död ved blir ny bostad för insekter, Ravenwood

Kåtor och eldplats, Ravenwood

Björnskulpturer, Ravenwood

DEM BOR I NATIONALSTADSPARKEN?

TEMA DJUR OCH INSEKTER

Vilka är egentligen Nationalstadsparkens flaggskeppsarter och vart kan man hitta dem? Hur kan Nötskrikan ha bidragit till ca 80 % av alla ekar som växer på Djurgården?

Genom att belysa och berätta om de olika arterna, vart de bor, hur de lever och hur de bidrar till ekosystemet kan djurskulpturer bli en del av naturpedagogiken för besökarna i Nobelparken. Olika djurskulpturer placeras inom olika områden som representerar arten och dess habitat. Detta i kombination med en spännande berättelse som avslöjar djurets hemligheter.

Följande djur är exempel på arter som både är karaktäristiska för Nationalstadsparken (NP) men även djur som återfinns i miljön i Nobelparken. Ekorren gillar att äta och samla bokfrön i bokskogen och fladdermusen jagar gärna längs med stranden där vatten möter land.

Nötskrikan planterar ekollon och bär på en spännande berättelse. 80% av Djurgårdens ekar är här denna fågel att tacka. (NP)

Ekbarkbocken är en rödlistad skalbagge som endast återfinns på Djurgården samt Sickla ekpark. (NP)

Räven trivs i sällskap av människans aktiviteter

Ekollon

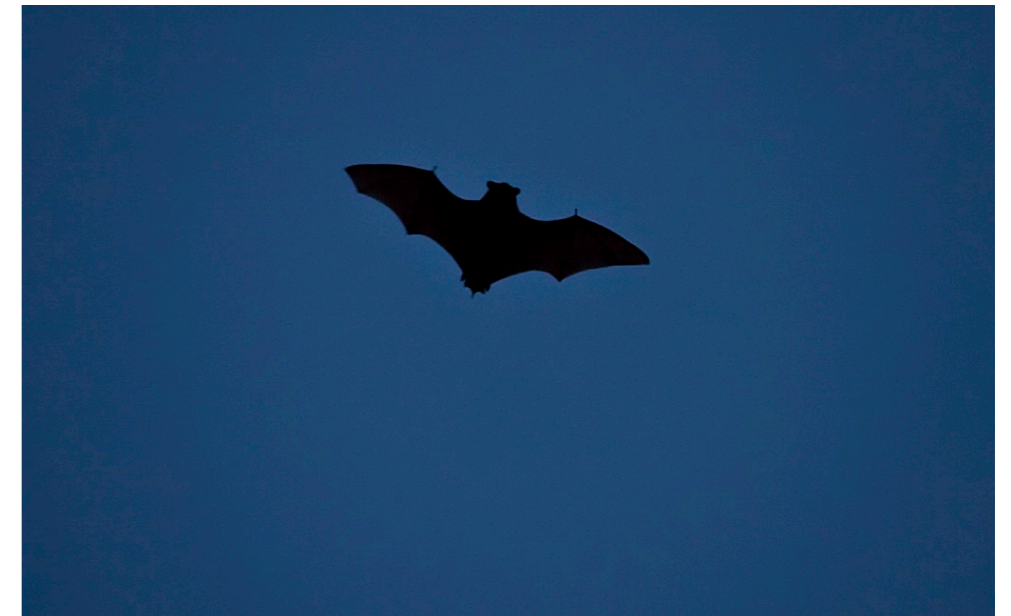
Ekorren är en vanlig art som trivs i miljön kring Nobelparken och gillar att äta bokfrön

Fältharen syns ofta på öppna ytor

Vattensalamandern är en hotad art med mycket räddningsåtgärder i nationalstadsparken. (NP)

Fladdermusen jagar på natten och har sin boplats i små håligheter. Den jagar gärna där vatten möter land. (NP)

NOBELPARKEN

SKULPTURER

DEM WHO LIVES IN NATIONAL CITY PARK?

ILLUSTRATIONSPLAN 1:1000 (A3)

NOBELPARKEN

ÖVRIGA TILLÄGG

ILLUSTRATIONSPLAN 1:1000 (A3)

TILLÄGG I NOBELPARKEN SÖDRA DELEN

① SANDLÅDA MED BÄNKAR
Bef. sandlåda rustas och träsgars ersätts av slipers med lagom sitthöjd för barn. Bänkar vid mur byts mot nya. Tillkommande bänkbord, skylt samt ev. mindre skulptur vid sandlåda som skapar en mer lekfull plats.

② FLADDERMUSHOLKAR (5ST)
Holkar av trädstammar, placeras på befintliga träd. Informativa skyltar som beskriver holkarna, fladdermusen och deras jaktvanor. Informationsskylt om parken, vilka djur som bor där och vilka man kan försöka hitta. Bänkar byts mot nya

③ RÅV VID ENTRÉ (1ST)
Strax ovanför lekplatsen kikar en räv fram bakom ett stenblock. Råven blir den första skulpturen som en upptäcker från den södra entrén och är tänkt att locka besökaren in i parken. Har råven kanske också en kompis i norr?

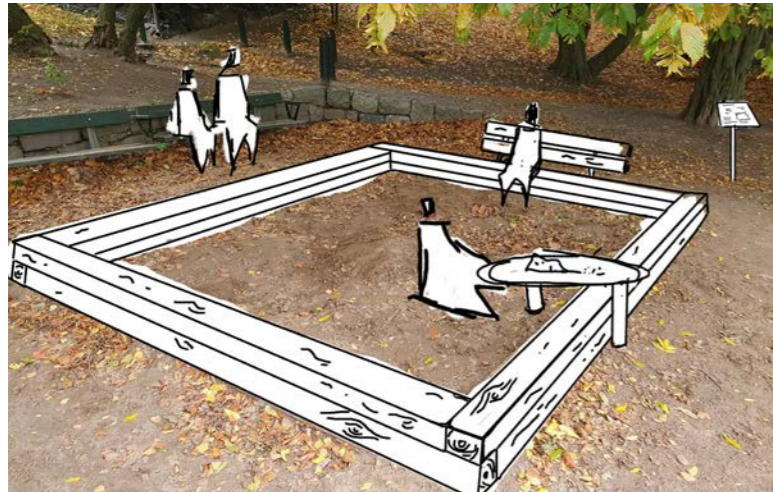
④ BÄNKBORD (1ST)
Befintlig yta vid plåtå med sly rensas och ger plats åt ett större bänkbord med utblickar mot vattnet. Den befintliga bänken vid trädet tas bort och träd vid utblickar stammas upp något.

⑤ EKORRE PÅ KIK (1ST)
Strax efter bokskogens gräns skymtas en skulptur av en ekorre som äter bokfrön uppe på höjden. Den lockar besökaren vidare mot toppen av parken.

⑥ HÄRE VID BRYNZON (3ST)
En eller flera harar syns på gränsen mellan bokskogen och Pelousen. Tillräckligt långt in för att inte hamna i konflikt med gräsklippning.

⑦ SKYLTVID BEFINTLIGT TRÄD
Den befintliga döda högstubben bevaras och lyfts fram. För att skydda trädet och dess invånare förses trädet med en informationsskylt som förklarar vikten av att låta gamla träd finnas kvar och hur de bidrar till bostad för en mängd insekter.

TILLÄGG I NOBELPARKEN SÖDRA DELEN

1. Sandlåda rustas med ny sarg samt eventuellt tillkommande bakkbord och ryggstöd

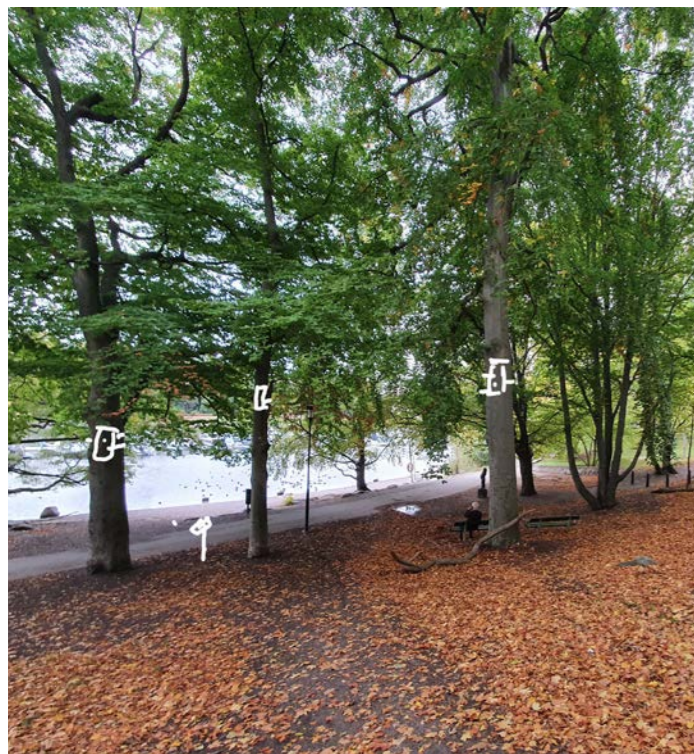
3. Välkomnande räv vid klippblock

5. Ekorre som äter bokfrö eller ekollon vid bergsknallen

7. Den gamla pilstubben kompletteras med en pedagogisk skylt som beskriver dess funktion och relevans i naturen samt vilka som bor och nyttjar stubben.

2. Fladdermusholkar i träden närmst stranden

4. Picknickbord vid plåtå med utsikt över vattnet.

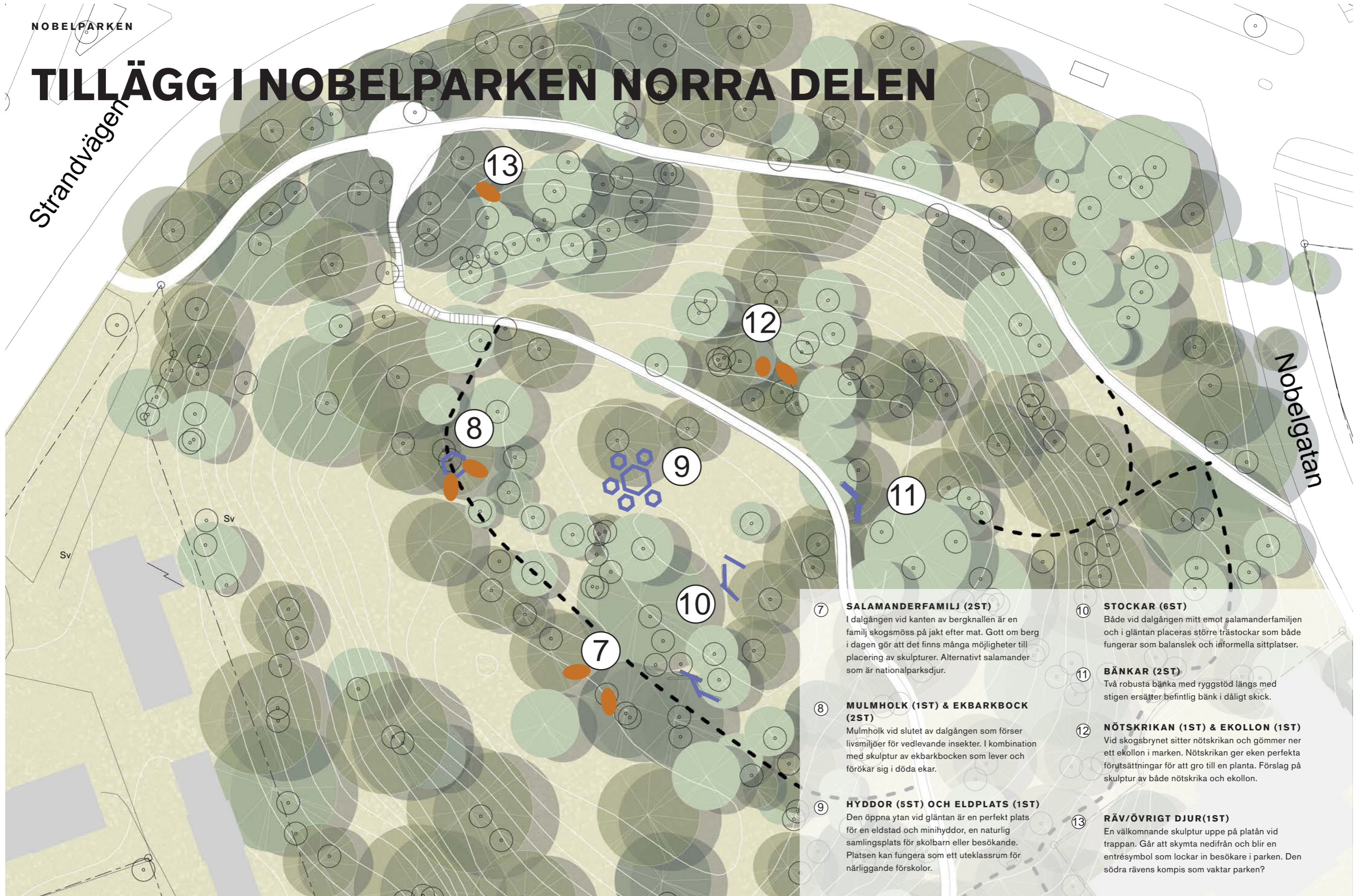

6. Tre harar vid brynet mot gräsmattan

TILLÄGG I NOBELPARKEN NORRA DELEN

Strandvägen

Nobelgatan

7 SALAMANDERFAMILJ (2ST)
I dalgången vid kanten av bergknallen är en familj skogsmöss på jakt efter mat. Gott om berg i dagen gör att det finns många möjligheter till placering av skulpturer. Alternativt salamander som är nationalparksdjur.

8 MULMHOLK (1ST) & EKBARKBOCK (2ST)
Mulmholk vid slutet av dalgången som förser livsmiljöer för vedlevande insekter. I kombination med skulptur av ekbarkbocken som lever och förökar sig i döda ekar.

9 HYDDOR (5ST) OCH ELDPLATS (1ST)
Den öppna ytan vid gläntan är en perfekt plats för en eldstad och minihyddor, en naturlig samlingsplats för skolbarn eller besökande. Platsen kan fungera som ett uteklassrum för närliggande förskolor.

10 STOCKAR (6ST)
Både vid dalgången mitt emot salamanderfamiljen och i gläntan placeras större trästockar som både fungerar som balanslek och informella sittplatser.

11 BÄNKAR (2ST)
Två robusta bänkar med ryggstöd längs med stigen ersätter befintlig bänk i dåligt skick.

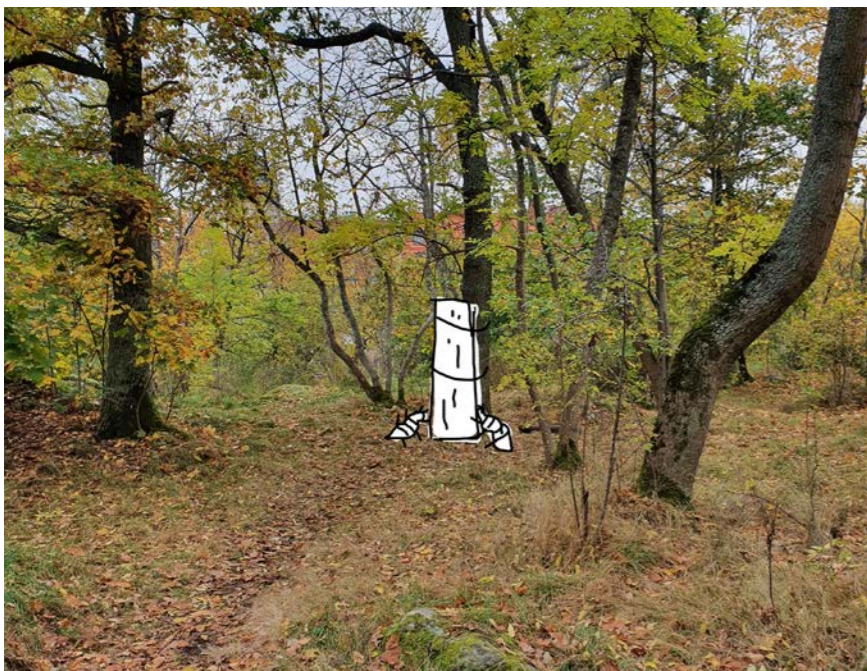
12 NÖTSKRIKAN (1ST) & EKOLLON (1ST)
Vid skogsbrynet sitter nötskrikan och gömmer ner ett ekollon i marken. Nötskrikan ger eken perfekta förutsättningar för att gro till en planta. Förslag på skulptur av både nötskrika och ekollon.

13 RÄV/ÖVRIGT DJUR(1ST)
En välkomnande skulptur uppe på platån vid trappan. Går att skymta nedifrån och blir en entrésymbol som lockar in besökare i parken. Den södra rävens kompis som vaktar parken?

TILLÄGG I NOBELPARKEN NORRA DELEN

7. Salamander på vandring. En hane och en hona som tar sig fram längs med bergskanten vid dalgången

8. Mulmholk monteras vid befintligt träd samt två skulpturer av ekbarkbocken bredvid.

9/10/11. Minihyddor och eldplats placeras vid gläntan. Trästockar läggs ut både vid gläntan och dalgången och fungerar som både lek och informella sittplatser. Två nya stocksoffor ersätter befintlig bänk vid gångväg.

12. Skulptur av nötskrikan som "planterar" ekollon i marken.

13. Välkomnande rävsulptur vid platå vid norra entrén till parken.

ÖVERSIKT SKULPTURER OCH TILLÄGG

① **SANDLÅDA MED BÄNKAR**
Bef. sandlåda rustas och träsarg ersätts av stockar som också går att sitta på. Bänkar vid mur byts mot nya. Tillkommande bakkbord samt mindre skulptur vid sandlåda som skapar en mer lekfull plats.

② **FLADDERMUSHOLKAR (5ST)**
Holkar av trädstammar, placeras på befintliga träd. Informativa skyltar som beskriver holkarna, fladdermusen och deras jaktvanor. Informationsskylt om parken, vilka djur som bor där och vilka man kan försöka hitta. Bänkar byts mot nya

③ **RÅV VID ENTRÉ (1ST)**
Strax ovanför lekplatsen kikar en räv fram bakom ett stenblock. Råven blir den första skulpturen som en upptäcker från den södra entrén och är tänkt att locka besökaren in i parken. Har råven kanske också en kompis i norr?

④ **BÄNKBORD (1ST)**
Befintlig yta vid platå med sly renas och ger plats åt ett större bänkbord med utblickar mot vattnet. Den befintliga bänken vid trädet tas bort och träd vid utblickar stammas upp något.

⑤ **EKORRE PÅ KIK (1ST)**
Strax efter bokskogens gräns skymtas en skulptur av en ekorre som äter bokfrön uppe på höjden. Den lockar besökaren vidare mot toppen av parken.

⑥ **HARE VID BRYNZON (3ST)**
En eller flera harar syns på gränsen mellan bokskogen och Pelousen. Tillräckligt långt in för att inte hamna i konflikt med gräsklippning.

⑦ **BÄNK RUNT BEFINTLIGT TRÄD**
Den befintliga döda högstubben bevaras och lyfts fram. För att skydda trädet och dess invånare ramas det in av en bänk med ryggstöd som löper runt hela trädet. Informationsskylt som förklarar vikten av att låta gamla träd finnas kvar och hur de bidrar till bostad för en mängd insekter.

⑦ **SALAMANDERFAMILJ (2ST)**
I dalgången vid kanten av bergknallen är en familj skogsmöss på jakt efter mat. Gott om berg i dagen gör att det finns många möjligheter till placering av skulpturer. Alternativt salamander som är nationalparksdjur.

⑧ **MULMHOLK (1ST) & EKBARKBOCK (2ST)**
Mulmholk vid slutet av dalgången som förser livsmiljöer för vedlevande insekter. I kombination med skulptur av ekbarkbocken som lever och förökar sig i döda ekar.

⑨ **HYDDOR (5ST) OCH ELDPLATS (1ST)**
Den öppna ytan vid gläntan är en perfekt plats för en eldstad och minihyddor, en naturlig samlingsplats för skolbarn eller besökande. Platsen kan fungera som ett uteklassrum för närliggande förskolor.

⑩ **STOCKAR (6ST)**
Både vid dalgången mitt emot salamanderfamiljen och i gläntan placeras större trästockar som både fungerar som balanslek och informella sittplatser.

⑪ **BÄNKAR (2ST)**
Två robusta bänkar med ryggstöd längs med stigen ersätter befintlig bänk i dåligt skick.

⑫ **NÖTSKRIKAN (1ST) & EKOLLON (1ST)**
Vid skogsbrynet sitter nötskrikan och gömmer ner ett ekollon i marken. Nötskrikan ger eken perfekta förutsättningar för att gro till en planta. Förslag på skulptur av både nötskrika och ekollon.

⑬ **RÅV/ÖVRIGT DJUR(1ST)**
En välkomnande skulptur uppe på platån vid trappan. Går att skymta nedifrån och blir en entrésymbol som lockar in besökare i parken. Den södra råvens kompis som vaktar parken?